

MICKEVIČĒ UŽRAŠĀ

Lietuvuos naciionalēnēs Martīna Mažvīda bēbliuotēkas Retū kningu ēr rokraštū skīriou, 165 fondē, tarp kētū žemaitū muziejīnīka, istuorīka, kraštuofīrīnīka Mickevičē Juoza rokraštū īr sauguomē ēr do anuo užrašū sāsiovēnē. Vēns īš anū pavadināts „Šēik tēik medžegas īš baudževuos laikū. Alsiedē. I-as sāsīuvinīs“, vo ontros – „Šēik tēik medžeguos lažams pri-semintē“. Iduomiausē tas, ka če J. Mickevičios kai kuriū žmuoniū pasakuojēmus īr užrašēs žemaitū kalbo, tēp, kap ka tou laiko rokavuos anuo kalbintē žmuonēs. Kētū tuokiū a panašiū žemaitēškā parašītu anuo tekstu bēnt jau mums, žornala redakcējuo, nier tekē maītē. J. Mickevičios bova kēlēs tēp pat īš tū apīlīnkiu (Plungēs rajuona), gerā muokiejē tou puotarmē ēr taisīklīgā, tēp, kap gērdiejē, užrašē tus tekstus. Šīndēin anēi mums – dedliausis torts. Tekstus spausdēnam 63–67 poslapiūs.

Atsēmēnēmā īš laža laikū (baudževuos)

Žemaičiu vīskops toriejē dvīlēka dvarū, vo trīlēktamē pats gīvena. Laža sunkoms vīskopa dvarūs niekou nesēsīkīrē nu kētū puonu (pasaulīniu dvarpuoniū). Senēijē, korēi ējē i vīskopa dvarus laža, saka, ka vēino vuotego plakē lažēnīkus tēik vīskopa, tēik kētū puonu dvarūs.

Lažos bova ētams nu vēina, dvijū, trijū valaku žemēs. Nu dvijū valaku toriejē ētē, ruoduos, pēnkēs dēinas laža i nedielē, vo šeštōjē dēina tik sau dērba. Laža dēinuoms toriejē saulē tekont būtē dvarē, vo jie kas pavielous, tujau gaus nagaiku. Eš laža liūb palēs, ka puoterams pazvanīs.

I Alsiediu dvara laža ējē vēsos Alsiediu valsčios. Gaspadorē, korēi somdē šeimīna, tēi liūb sava pravēnto lēs i dvara vaiki, mergē, vo jie netoriejē somdītu, liūb patīs gaspadorē laža ētē.

Užrašē J. Mickevičē, Mačiūkiūs, Plateliūs

Baudževuos laikū apriedā

Muotrēškas, labiausē mergēs, riedies nomēnēs drabužēs. Galva apsegiuos sompliešēnio raišteliō. Sējuono apsēvēlks ēlgo, stuo-

Mickevičē Juozos (1900–1984) ved ekskursējē (stuoov trets īš dešēnīs). Portēgrapējē īš Lietuvuos Naciionalēnēs Martīna Mažvīda bēbliuotēkas Rokraštū skīriaus, F. 165–111. Puotuograps nežēnuoms

ro, posmarškuonio, vo aprumbs bus ondiets platos, stuors. Marškēnē bova stuorē sompliešēnē stoumenis, vo pridorā, kou jau besakītē, dar stuoresnē pragējē, stuorē kap maišā. Šīurelkas kartās liūb siūs kruomēnēs, bet daugiau bova nomēnēs bielēnēs (bielinis audeklos bova tuoks, koriou bielēs liūb apmes, vo vēlnuoms ataus), ka je aviesi, ī nagēnēs so autās. Nagēniū, kap dabar ka īr, kruomēniū, nebova, bet bova nomēnēs ēšdērbtuos skūruos. Skūras patīs raugēna. Ešverins oužoula, eglēs ēr alksiu žēivies ēr soraugs i tou skīstēma so vēsuoms žēivīems jau soraizītas nagēnēs. Klumpiu nabova dar ē būtē. Pri darba ētot nieks so žēkiems, pončekuoms nenešiuojē. Džiaugies apmotolē kuojēs autās ēr nagēnēs apvīniuojē aparuoms. Švēntuoms dēinuoms liūb pasēstrajītē vēlnuonēs drabužēs, apsēautē batās. Batā bova brongē. Retā kas teēšgaliejē nusēpērkētē. Vēsa kieli ējē batus i ronka pasējiemē, vo vīrā aulēnius batus ont petiū otsvīerē kap smailīnčēs ējē, vo primiestie tik apsēavē. Jie bova kels bjauros ēr šalta, avies so nagēniems, vo primiestie parsēavē i batus ēr tēi jau skaities baguotē, vo biednējē ējē so nagēniems. Eš dabar dar senēijē ēt vasara lig vielība rodēns vēsa kieli basē. Apsēmaus tik poskelie priš vēiškeli ēr patemē primiestie.

So žēkiems (počekuoms) tenešiuojē tik švēntuoms dēinuoms, vo prastuoms tik gaspadēnēs ēr gaspadorē tenešiuojē ēr dar apšernējē gaspadorē.

Koskeliems liūb apsēguobtē droobēniems ēr kartūnēniems. Bauguotuosēs gaspadēnēs toriejē jau sēlkū koskas ēr kosekelēs, bet dēdēlēs koskas nedaug kas tetoriejē.

Vīrā žēima vākštīuojē so kailēnēs, speigās toriejē kailē kelnēs, šalbierka, keporē ēr kailē tumpēnēs pērstēnēs. Šēltesnio uoro nešiuojē pēlka mēla kēlniems so luopās, tumpēniems pērstēniems, kuokēs muštās kailēražēs. Kuojēs avies i nagēnēs so vēlnuonēs ēš kuokīuos palaikēs sērmiegas padērbtās. Vo apatēnē marškēnē ēr kelnēs bova senas, ēšešiuotas, soluopītas. Vasara vīrā vēsē kap golbē baltē baltava. Kēlniems vēinuoms baltuoms sompliešēniems, nomēniems, vo biednējē prastiau riedies. Nešiuojē tēp, kap kas toriejē ēr kuokēs muotrēškas bova. Jie kuokēs sotežas bova, soverps, sogorgždols stuorā. Marškēnēs vēsumet nešiuojē pluonesnēs, nekap kēlniems. Karštuoms dēinuoms vīrēškējē ēr muotrēškuosēs muovies so šiaudēnēs kapalēšēs. Kapitalēšios mažne kuožnos muokiejē sau nusēpnītē.

(Nukelta i 64 p.)